

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 836/2016-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 10. novembra 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa (sudca spravodajca), zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a sudcu Ladislava Orosza predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Foltánom, Advokátska kancelária, SNP 708, Galanta, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8 To 72/2015 z 28. septembra 2015 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 5. októbra 2016 doručená sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivý súdny

proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 8 To 72/2015 z 28. septembra 2015 a postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu. Sťažnosť bola odovzdaná na poštovú prepravu 4. októbra 2016.

Zo sťažnosti vyplýva, že rozsudkom Okresného súdu Michalovce (ďalej len „okresný súd“) sp. zn. 1 T 123/2014 z 30. apríla 2015 bol sťažovateľ ako obžalovaný uznaný za vinného z prečinu útoku na verejného činiteľa a z prečinu výtržníctva podľa § 323 ods. 1 písm. a), ako aj podľa § 364 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Bol mu za to uložený peňažný trest vo výmere 1 000 €, resp. pre prípad úmyselného marenia výkonu peňažného trestu mu bol uložený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 12 mesiacov.

Rozsudkom krajského súdu sp. zn. 8 To 72/2015 z 28. septembra 2015 bol rozsudok okresného súdu zrušený v celom rozsahu a sťažovateľ bol podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby, pretože skutok uvedený v obžalobe nie je trestným činom.

Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Tdo 48/2016 z 28. júla 2016 bolo dovolanie sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuté ako nedôvodné.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd, ako aj okresný súd vo svojich rozhodnutiach založili svoje závery na nesprávne vyhodnotených a vykonaných dôkazoch. Príslušníci Mestskej polície v Michalovciach (ďalej len „mestská polícia“) konali nezákonne, keď voči sťažovateľovi 6. novembra 2013 vykonávali neoprávnené úkony na základe priestupku, ktorého sa nedopustil, no napriek tomu bol uznaný za vinného zo spáchania priestupku. Konanie príslušníkov mestskej polície, ale aj príslušníka Okresného riaditeľstva Policajného zboru Michalovce, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie o spáchaní priestupku, možno podľa sťažovateľa považovať za trestný čin zneužitia právomoci verejného činiteľa podľa § 326 Trestného zákona. Z tohto dôvodu je možné konštatovať, že príslušníci mestskej polície,

ktorí sú trestne stíhaní pre podozrenie zo zneužitia právomoci verejného činiteľa, nemali byť vypočutí v postavení svedkov, resp. poškodeného.

S prihliadnutím na ustálenú judikatúru podľa presvedčenia sťažovateľa možno konštatovať, že v čase, keď mal poškodeného ako príslušníka mestskej polície fyzicky napadnúť (hoci len mierne sotiť), nešlo o použitie fyzickej sily takej intenzity, ktorú predpokladá ustanovenie § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona. Potvrďuje to aj samotná výpoveď poškodeného príslušníka, podľa ktorého mal sťažovateľ doňho len strčiť otvorenou dlaňou a miernou intenzitou. Vyplýva to podľa sťažovateľa aj z toho, že poškodenú bundu (vrchnú časť uniformy) si poškodený sám zašil a dosiaľ ju nosí. Sťažovateľ namieta, že rozporné sú aj lekárske vyjadrenia týkajúce sa rozsahu poranení.

Sťažovateľ trvá na tom, že sa poškodeného ani nedotkol. Svedčí o tom aj kamerový záznam. Ďalej sťažovateľ podrobne rozoberá svedecké výpovede, ktoré podľa neho mali byť vyhodnotené v jeho prospech. Osobitne zdôrazňuje, že neparkoval v skutočnosti neoprávnene, a preto sa nedopustil dopravného priestupku, hoci práve toto bolo príčinou údajného konania tvoriaceho predmet trestného stíhania proti sťažovateľovi. Skutkové okolnosti týkajúce sa práva parkovať na danom mieste podrobne rozvádza.

Podľa presvedčenia sťažovateľa pri správnom hodnotení vykonaného dokazovania a rozhodujúcich skutočností mal krajský súd dospieť k záveru, podľa ktorého nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol stíhaný, a mal ho preto oslobodiť spod obžaloby podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku, nie teda podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku („Súd oslobodí obžalovaného spod obžaloby, ak skutok nie je trestným činom.“).

Sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd o jeho sťažnosti nálezom takto rozhodol:

„Základné právo [redacted] (...) na súdnu ochranu a na spravodlivý súdny proces, garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozhodnutím Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8 To 72/2015 zo dňa 28.09.2015, bolo porušené.“

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 8 To 72/2015 zo dňa 28.09.2015 sa zrušuje a vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

Krajský súd v Košiciach je povinný uhradiť [REDAKOVANÉ] trovy konania v sume 286,- Eur v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Jána Foltána, so sídlom AK: SNP 708, 924 01 Galanta.“

II.

Z rozsudku krajského súdu č. k. 8 To 72/2015-382 z 28. septembra 2015 vyplýva, že ním bol zrušený rozsudok okresného súdu sp. zn. 1 T 123/2014 z 30. apríla 2015 a sťažovateľ bol zároveň podľa § 285 písm. b) Trestného poriadku oslobodený spod obžaloby, pretože skutok nie je trestným činom.

V súvislosti s obhajobou sťažovateľa, podľa ktorej neparkoval na zakázanom mieste, krajský súd poukazuje na uznesenie o zastavení priestupkového konania, podľa záveru ktorého nebola správne a zákonne umiestnená a použitá zvislá dopravná značka č. IP-16 „Parkovisko – parkovacie miesta s vyhradeným státím“. Námietka sťažovateľa je preto opodstatnená a jej dôvodnosť je preukázaná.

Podľa názoru krajského súdu okresný súd na hlavnom pojednávaní vykonal rozsiahle dokazovanie, pričom sa tak stalo zákonným spôsobom pri dodržaní obhajobných práv sťažovateľa. Okresný súd veľmi podrobne poukázal na výpovede jednotlivých svedkov aj sťažovateľa. Dospel k záveru, že ak by sťažovateľ vyhovel výzve príslušníkov mestskej polície, nejavilo by sa jeho konanie neštandardné tak, ako ho popisovali členovia hliadky. Vychádzal z usvedčujúcich výpovedí najmä poškodeného, ktorý vypovedal, že keď začal vypisovať lístok – predvolanie pre neprítomného vodiča, pristúpil mladý muž (sťažovateľ), ktorý nereagoval na výzvu predložiť doklady totožnosti a následne začal vulgárne nadávať. Vzápätí, keď ho opätovne vyzval na poskytnutie osobných údajov, sťažovateľ mu nadiktoval údaje a potom nasledoval úder do ľavej strany hrudníka, kde mal poškodený pripnutý odznak.

Záver okresného súdu bol taký, že sa sťažovateľ dopustil na mieste verejnosti prístupnom útoku na príslušníka mestskej polície, ktorého pri plnení úloh mestskej polície

treba považovať za verejného činiteľa, pričom ho fyzicky napadol úderom do hrudníka, spôsobiac mu ľahké zranenie s poškodením služobnej uniformy.

Podľa presvedčenia krajského súdu hoci bolo preukázané, že sťažovateľ poškodeného fyzicky napadol pri vykonávaní služobného zákroku, napriek tomu z hľadiska materiálnej stránky žalovaných prečinov v zmysle ustanovenia § 10 ods. 2 Trestného zákona nejde o trestný čin. Okresný súd nedostatočne vyhodnotil výpoveď poškodeného z 3. apríla 2014 vo vzťahu k samotnému útoku a jeho následkom. Z tejto výpovede vyplýva, že sťažovateľ do poškodeného strčil otvorenou dlaňou s miernou intenzitou, pričom po konflikte poškodený necítil nijaké obmedzenia. Došlo aj k poškodeniu bundy poškodeného, avšak nebol obmedzovaný v obvyklom spôsobe života. Krajský súd poukazuje na túto výpoveď práve z toho dôvodu, že táto usvedčujúca výpoveď je pre sťažovateľa najpriaznivejšia aj s poukazom na výpoveď na hlavnom pojednávaní, kde sa uvádzalo, že úder bol vedený dlaňou, pričom rozpory vo výpovediach vysvetľoval tak, že „*naozaj si už na všetko nepamätá*“.

Krajský súd je toho názoru, že bolo preukázané, že sťažovateľ len strčil do poškodeného v podstate bez toho, aby mu spôsobil zranenia obmedzujúce ho v obvyklom spôsobe života, sťažovateľ viedol riadny život občana, je kladne hodnotený a doteraz nebol súdne trestaný a ako vodič neoprávnene neparkoval, čo bolo vlastne prvou príčinou konania po skutku zo 6. novembra 2013, v rámci ktorého sa sťažovateľ mal podrobovať úkonom zo strany príslušníkov mestskej polície. Vzhľadom na nepatrnú závažnosť konania nejde o prečin podľa § 10 ods. 2 Trestného zákona.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažnosť treba považovať za zjavne neopodstatnenú.

O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov.

Sťažovateľ namieta, že v skutočnosti sa poškodeného ani len nedotkol, a teda skutok uvedený v obžalobe sa nestal. Pokiaľ v jeho neprospech vypovedali poškodený a ďalší člen hliadky mestskej polície, tak treba uviesť, že títo nemali byť vypočutí v postavení svedkov, pretože neoprávnenými úkonmi pri vyšetrowaní údajného priestupku (ktorý sa nestal) sa sami dopustili zneužitia právomoci verejného činiteľa, za čo sú trestne stíhaní. Okrem toho ani podľa výpovede poškodeného nešlo o použitie fyzickej sily takej intenzity, akú predpokladá ustanovenie § 323 ods. 1 písm. a) Trestného zákona.

Z pohľadu ústavného súdu možno konštatovať, že závery krajského súdu vo vzťahu k otázke, či bolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý bol sťažovateľ stíhaný, treba považovať za dostatočné a presvedčivé. Argumentácia krajského súdu v tomto smere sa nejaví ako arbitrárna či zjavne neodôvodnená. Samotná skutočnosť, že sťažovateľ má odlišný názor, neznamená bez ďalšieho porušenie označených práv.

Ústavný súd nie je v postavení tzv. „skutkového súdu“, keďže sám dokazovanie nevykonáva a vychádza z dôkazov vykonaných všeobecnými súdmi. Všeobecné súdy, ktoré dokazovanie vykonali, sú primárne oprávnené a spôsobilé vyvodit' závery z vykonaného dokazovania vo vzťahu k otázke, či skutok tvoriaci predmet trestného stíhania sa naozaj stal. Ústavný súd nevidí dôvod na to, aby do skutkových záverov krajského súdu opierajúceho sa o skutkové závery okresného súdu zasiahol.

Nemožno prisvedčiť názoru sťažovateľa, podľa ktorého poškodený a ďalší člen hliadky nemali byť vypočutí ako svedkovia, keďže sami sú podozriví zo zneužitia právomoci verejného činiteľa. Uvedená okolnosť vôbec neznamená, že osoba v takomto postavení nemôže svedčiť, rozhodujúce je len to, že bola svedkom udalosti, o ktorej má byť vypočutá. Sťažovateľom namietaná okolnosť môže mať vplyv prípadne na vierohodnosť výpovede takéhoto svedka.

Ďalšie námietky sťažovateľa (neoprávnenosť zásahu príslušníkov mestskej polície v spojení s nedôvodnosťou vedenia priestupkového konania, ako aj malá intenzita použitej fyzickej sily v zmysle tvrdenia poškodeného) nemôžu vo svojich dôsledkoch viesť k záveru

o tom, že sa skutok nestal, pretože by boli len potvrdením záveru, že skutok nebol trestným činom.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti, ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 10. novembra 2016